

Istungidokument

**B9-0056/2021 }
B9-0064/2021 }
B9-0065/2021 } RC1**

19.1.2021

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 132 lõigetele 2 ja 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B9-0056/2021 (PPE)

B9-0064/2021 (ECR)

B9-0065/2021 (Renew)

viimaste sündmuste kohta Venezuela rahvuskogus
(2021/2508(RSP))

Leopoldo López Gil, Dolors Montserrat, Esteban González Pons, Paulo Rangel, Michael Gahler, Antonio Tajani, David McAllister, Gabriel Mato, Antonio López-Istúriz White, Francisco José Millán Mon, Cláudia Monteiro de Aguiar, Isabel Wiseler-Lima, Miriam Lexmann, Álvaro Amaro

fraktsiooni PPE nimel

Jordi Cañas, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Nicola Danti, Klemen Grošelj, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Adrián Vázquez Lázara, Frédérique Ries

fraktsiooni Renew nimel

Hermann Tertsch, Eugen Jurzyca, Raffaele Fitto, Ryszard Antoni Legutko, Jadwiga Wiśniewska, Anna Fotyga

fraktsiooni ECR nimel

RC\1222711ET.docx

PE662.838v01-00 }

PE662.848v01-00 }

PE662.849v01-00 } RC1

Euroopa Parlamendi resolutsioon viimaste sündmuste kohta Venezuela rahvuskogus (2021/2508(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venezuela kohta, eelkõige 31. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas¹, 16. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas pärast rahvuskogu uue esimehe ja juhatuse ebaseaduslikke valimisi (parlamentaarne riigipööre)² ning 10. juuli 2020. aasta resolutsiooni humanitaarolukorra kohta Venezuelas ning rände- ja pagulaskriisi kohta³,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 6. jaanuaril 2021. aastal ja 7. detsembril 2020. aastal tehtud avaldusi Venezuela ja seal 6. detsembril 2020. aastal toimunud rahvuskogu valimiste kohta ning pressiesindaja varasemaid, 4. ja 16. juuni 2020. aasta avaldusi toonaste sündmuste kohta Venezuelas,
- võttes arvesse rahvusvahelise kontaktrühma 8. detsembri 2020. aasta avaldust 6. detsembril 2020. aastal toimunud Venezuela rahvuskogu valimiste kohta, 16. juuni 2020. aasta avaldust, millega tunnistati ebaseaduslikuks ülemkohtu määrus uue riikliku valimisnõukogu liikmete ametissenimetamise kohta, ning 24. juuni 2020. aasta avaldust poliitilise kriisi süvenemise kohta Venezuelas,
- võttes arvesse Lima rühma hiljutisi avaldusi, eelkõige 5. jaanuari 2021. aasta avaldust,
- võttes arvesse väliskomisjoni 11. juuni 2020. aasta avaldust Venezuela rahvuskogu vastaste rünnakute kohta,
- võttes arvesse oma demokraatia toetamise ja valimiste koordineerimise rühma kaasesimeeste 2. detsembri 2020. aasta avaldust selle kohta, et Euroopa Parlament ei tunnusta 6. detsembril 2020. aastal Venezuelas toimunud parlamendivalimisi,
- võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretäri hiljutisi avaldusi olukorra kohta Venezuelas,
- võttes arvesse nõukogu 29. juuni 2020. aasta otsust (ÜVJP) 2020/898, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2017/2074 piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Venezuelas⁴ ning millega lisati selliste isikute loetellu, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, 11 Venezuela kõrget ametiisikut,
- võttes arvesse Venezuela Bolívari Vabariiki käsitleva ÜRO sõltumatu rahvusvahelise teabekogumissmissiooni esimest aruannet, mis avaldati 16. septembril 2020. aastal,
- võttes arvesse 26. mail 2020. aastal toimunud rahvusvahelist rahastajate konverentsi,

¹ ELT C 411, 27.11.2020, lk 185.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0013.

³ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0193.

⁴ ELT L 205 I, 29.6.2020, lk 6.

millega kinnitati solidaarsust Venezuela pagulaste ja rändajatega Ladina-Ameerikas ja Kariibi mere piirkonnas,

- võttes arvesse Venezuela põhiseadust,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu 14. detsembri 2020. aasta aruannet „Preliminary Examination Activities (2020) – Venezuela I“ (Esialgne uurimistegevus (2020) – Venezuela I),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et 6. detsembril 2020. aastal Venezuelas toimunud ebaseaduslikud ja õigusvastased parlamendivalimised ei vastanud usaldusväärse valimisprotsessi rahvusvaheliste miinimumstandarditele ega olnud kooskõlas poliitilise pluralismi, demokraatia, läbipaistvuse ja õigusriigi põhimõtetega; arvestades, et valimisaktiivsus oli väga väike ja seetõttu on selge, et Venezuela rahvas boikoteeris valimisi; arvestades, et Venezuela demokraatlikud jõud leppisid üksmeelselt kokku, et nad selles valimisfarsis ei osale; arvestades, et kokkuleppele kirjutas alla 27 erakonda, sealhulgas neli suurimat opositsioonierakonda: Voluntad Popular, Primero Justicia, Acción Democrática ja Un Nuevo Tiempo; arvestades, et valimised ei vastanud Venezuela seadustes sätestatud tingimustele;
- B. arvestades, et rahvusvaheline üldsus, sealhulgas Euroopa Liit, rahvusvaheline kontaktrühm, Lima rühm ja Ameerika Ühendriigid, ei pooldanud parlamendivalimiste korraldamist 2020. aastal, kuna vabad ja õiglased tingimused puudusid täielikult, ning arvestades, et rahvusvaheline üldsus ei ole kinnitanud ka valimisprotsessi tulemuste õiguspärasust ega seda, et need näitavad Venezuela rahva tahet; arvestades, et ebaseaduslikud valimised on kahandanud demokraatliku tegutsemisruumi Venezuelas absoluutse miinimumini ja veeretanud riigi poliitilise kriisi lahendamise teele suuri takistusi;
- C. arvestades, et 26. detsembril 2020. aastal võttis 2015. aastal valitud seaduslik rahvuskogu Juan Guaidó juhtimisel vastu õigusaktid oma põhiseadusliku ja haldusmandaadi pikendamiseks ühe aasta võrra, kuni Venezuelas saab korraldada vabad, õiglased, kontrollitavad ja demokraatlikud valimised;
- D. arvestades, et 13. juunil 2020. aastal nimetas ebaseaduslik ülemkohus ametisse riikliku valimisnõukogu uued liikmed, omamata selleks mingeid õiguslikke volitusi; arvestades, et Venezuela põhiseaduse artiklite 187 ja 296 kohaselt on niisuguste ametissenimetamiste eest ainuvastutav rahvuskogu kui Venezuela rahva poolt demokraatlikult valitud organ; arvestades, et rahvusvaheline üldsus ei ole tunnustanud ühtegi otsust, mille need ebaseaduslikud organid on ühepoolselt vastu võtnud; arvestades, et nende otsuste eest vastutavad ametiisikud on samuti kantud nõukogu sanktsioneeritud isikute loetellu;
- E. arvestades, et 2020. aasta juulis jõudis ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo, mida juhib Michelle Bachelet, järeldusele, et ülemkohtu otsused vähendavad võimalust luua tingimused demokraatlikeks ja usaldusväärseteks valimisprotsessideks ning et

kõnealuste otsuste alusel määrati riikliku valimisnõukogu uued liikmed ametisse ilma kõigi poliitiliste jõudude konsensuseta;

- F. arvestades, et 10. jaanuaril 2019. aastal haaras Nicolás Maduro ülemkohtu ees ebaseaduslikult ja põhiseadusliku korra vastaselt presidendivõimu;
- G. arvestades, et 23. jaanuaril 2019. aastal vannutati rahvuskogu õiguspäraselt ja demokraatlikult valitud esimees Juan Guaidó ametisse Venezuela ajutise presidendina kooskõlas Venezuela põhiseaduse artikliga 233;
- H. arvestades, et EL ja Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud demokraatia ja õigusriigi taastamist Venezuelas usaldusväärse poliitilise protsessi abil; arvestades, et Nicolás Maduro on vastuseks komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, rahvusvahelise kontaktrühma ja Euroopa Parlamendi nõudmistele avalikult tagasi lükanud võimaluse korraldada kiiresti vabad, õiglased, läbipaistvad, kaasavad ja usaldusväärsed presidendi-, parlamendi- ja kohalikud valimised;
- I. arvestades, et 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioonis tunnustas Euroopa Parlament Juan Guaidó Venezuela Bolívari Vabariigi seadusliku ajutise presidendina kooskõlas Venezuela põhiseadusega;
- J. arvestades, et 25 liikmesriiki 27st on tunnustanud Juan Guaidó Venezuela ainsa seadusliku ajutise presidendina – kuni ajani, mil riigis korraldatakse demokraatia taastamiseks uued vabad, läbipaistvad ja usaldusväärsed presidendivalimised; arvestades, et paljud teised demokraatlikud riigid on teinud sama;
- K. arvestades, et 12. novembril 2020. aastal pikendas nõukogu Venezuela suhtes kehtestatud piiravate meetmete kehtivust 14. novembrini 2021. aastal; arvestades, et nende meetmete hulka kuuluvad relvaembargo ja siserepressioonideks kasutatava varustuse embargo ning 36 Venezuela juhi ja kõrge ametniku reisikeeld ja varade külmutamine;
- L. arvestades, et 2017. aastal andis Euroopa Parlament Sahharovi mõttevabaduse auhinna Venezuela demokraatlikule opositsioonile ja poliitvangidele;
- M. arvestades, et COVID-19 on Venezuela juba niigi kriitilist olukorda veelgi halvendanud; arvestades, et tervishoiusüsteemi kokkuvarisemine, hüperinflatsioon, tõsine toidu- ja raviminappus ning ränk humanitaarkriis on sundinud vähemalt kuuendikku elanikkonnast riigist lahkuma, kusjuures 2020. aasta lõpuks oli riigist lahkunud üle viie ja poole miljoni Venezuela kodaniku;
- N. arvestades, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuratuur teatas 14. detsembril 2020, enne oma esialgset aruannet ning pärast kättesaadava teabe üksikasjalikku hindamist ja analüüsimist, et on piisavalt alust arvata, et Venezuela tsiviilasutused, relvajõudude liikmed ja valitsust toetavad isikud on kasutanud rühma või kogukonna kallal poliitilistel põhjustel vangistamisi, piinamisi, vägistamisi ja/või muud seksuaalset vägivalda ja tagakiusamisi ning võivad olla toime pannud väga raskeid inimsusvastaseid kuritegusid; arvestades, et lõplik otsus selles küsimuses tehakse 2021. aasta esimesel poolel; arvestades, et 16. septembril 2020 andis ÜRO sõltumatu rahvusvaheline

teabekogumissmissioon teada, et Venezuela valitsus ja julgeolekujõud on pannud president Maduro ja tema mitme ministri teadmisel toime inimsusvastaseid kuritegusid, sh hukkamisi ja piinamisi, ning nõudis, et Venezuela riik võtaks meelevaldsete hukkamiste, sunniviisiliste kadumiste, omavoliliste kinnipidamiste ja piinamiste toimepanijad vastutusele ning hoiaks sellised teod edaspidi ära;

- O. arvestades, et CASLA instituudi viimane aruanne, mis avaldati 14. jaanuaril 2021, annab tunnistust süstemaatilise represseerimise strateegilisest planeerimisest ja režiimi poolt pidevalt toime pandud inimsusvastastest kuritegudest ning paljastab uued piinamisviisid, uute ebaseaduslike ja salajaste kinnipidamis- ja piinamiskeskuste loomise ning teiste riikide sekkumise selliste kuritegude õhutamise ja täideviimisse; arvestades, et aruandes juhitakse tähelepanu ka poliitvangide kinnipidamisele ebainimlikes tingimustes (neid hoitakse maa all ja piinatakse pidevalt nii füüsiliselt kui ka psühholoogiliselt), mis ei vasta 1955. aastal Genfis toimunud ÜRO esimesel kuritegevuse ennetamist ja õigusrikkujate kohtlemist käsitleval kongressil vastu võetud ning majandus- ja sotsiaalnõukogu 31. juuli 1957. aasta resolutsiooniga 663 C (XXIV) ja 13. mai 1977. aasta resolutsiooniga 2076 (LXII) heaks kiidetud kinnipeetavate kohtlemise standardsetele miinimumnõuetele;
- P. arvestades, et pemoni põlisrahvarühma liige ja poliitvang Salvador Franco suri 3. jaanuaril 2021 Venezuela vanglas haiguse tõttu, ilma et oleks saanud arstiabi, kuigi kohus andis juba 2020. aasta novembris tema haiglasse üleviimise kohta korralduse, mis jäeti lihtsalt täitmata;
- Q. arvestades, et alates 5. jaanuarist 2021 on Venezuela võimud intensiivistanud väheste riigis veel toimivate vabade ja sõltumatute meediaväljaannete ründamist ja tagakiusamist ning konfiskeerinud nende varasid ja vahendeid, sundides neid viivitamata tegevust lõpetama;
- R. arvestades, et ajakirjanduse ja inimõiguslaste andmetel sai Venezuela pealinnas Caracases politsei ja jõukude kokkupõrkes hiljuti surma vähemalt 23 inimest ning Venezuela valitsus on sattunud julgeolekujõudude poolt toime pandud tapmist tõttu rahvusvahelise tähelepanu ja uurimise alla;
1. kordab, et kuni Venezuelas ei toimu tõeliselt vabasid, usaldusväärseid, kaasavaid, läbipaistvaid ja täielikult demokraatlikke valimisi, peab Euroopa Parlament Venezuela ainsaks seaduslikuks demokraatlikuks esinduskoguks endiselt 2015. aasta detsembris valitud rahvuskogu ning selle esimehiks ja delegeeritud komisjoni juhiks Juan Guaidód, sest selline oli Venezuela rahva viimane valimistel kinnitust leidnud vaba tahte väljendus; kutsub ka nõukogu ja liikmesriike üles tunnustama sõnaselgelt 2015. aastal valitud Venezuela seadusliku rahvuskogu ja Venezuela seadusliku ajutise presidendi Juan Guaidó mandaadi põhiseaduslikku jätkumist;
 2. ei tunnusta, vaid taunib 6. detsembril 2020 korraldatud ebaseaduslikke ja õigustühiseid parlamendivalimisi ja valimistulemuste võltsimist ning kordab, et valimisprotsess ei vastanud rahvusvaheliselt tunnustatud tingimustele ja standarditele ega Venezuela seadustele, lisaks ei olnud see vaba ja õiglane ega esindanud ka Venezuela rahva tahet; peab ebademokraatlike valimiste ja pettuse tulemusena 5. jaanuaril 2021 kokku kutsutud rahvuskogu õigusvastaseks ja ebaseaduslikuks;

3. kordab, et ainus püsiv lahendus Venezuela mitmetahulisele ja kogu piirkonda mõjutavale kriisile on poliitilise tegevuse rahumeelne ja demokraatlik jätkamine, sealhulgas usaldusväärsete, kaasavate, vabade, õiglaste ja läbipaistvate presidendi-, parlamendi-, piirkondlike ja kohalike valimiste korraldamine objektiivse rahvusvahelise vaatluse all, järgides rahvusvahelisi standardeid ning tagades kõigile erakondadele võrdsed tingimused ja takistamatu osalemise;
4. on solidaarne kogu Venezuela rahvaga ja avaldab täielikku toetust kõigile venezuelalastele, keda mõjutab rängalt humanitaar- ja poliitiline kriis, mida praegu süvendab ka COVID-19 pandeemia; juhib tähelepanu tõsisele rändekriisile ja selle mõjule kogu ümbritseva piirkonna jaoks ning avaldab Venezuela naaberriikidele tunnustust nende pingutuste ja solidaarsuse eest;
5. nõuab, et Venezuela enam kui 350 poliitvangi tingimusteta ja viivitamatult vabastataks (poliitvangide arvu on kinnitanud Foro Penal Venezolano ja Ameerika Riikide Organisatsioon);
6. tuletab meelde kohustust tagada Venezuelas täielik inimõiguste austamine ja kaitse ning lubab olla eriti valvas kõigi repressioonide, eelkõige demokraatlike jõudude liikmete vastu suunatud repressioonide suhtes; mõistab hukka ebaseaduslikult kokku kutsutud rahvuskogu aseesimehe Iris Varela ähvardava lubaduse anda korraldus opositsiooniliikmete ning president Juan Guaidó vahistamiseks ja kohtu alla andmiseks ning nende vara konfiskeerimiseks ja neilt kodakondsuse äravõtmiseks;
7. mõistab hukka Maduro režiimi viimased rünnakud väljendusvabaduse vastu ning režiimi poliitikaga mittenoostuvate ajalehtede ja meediaväljaannete sulgemise;
8. väljendab heameelt nõukogu 2020. aasta juuni otsuse üle laiendada veel 11 isikule sihipäraseid sanktsioone, mis ei kahjusta Venezuela elanikkonda, ning nõuab nende sanktsioonide viivitamatut tugevdamist ja laiendamist; on seisukohal, et seetõttu peavad ELi ametiasutused sellesse loetellu kantud isikute ja nende lähisugulaste liikumist piirama, nende varad külmutama ja viisad peatama; nõuab ka seda, et Venezuelast pärit nn verekaubandusega kauplemine ja selle ringlus ELis viivitamatult keelustataks;
9. kordab, kui oluline on teha rahvusvaheliste liitlastega, st USA uue valitsuse ja Lima rühma riikidega, tihedat koostööd, et anda uus hoog ulatuslikele rahvusvahelisele diplomaatilisele jõupingutustele, mille eesmärk on taastada Venezuelas demokraatia ja õigusriik ning tagada Venezuela rahvale heaolu; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja nõukogu üles oma poliitikat USA ja Lima rühma riikidega kõrgel tasemel koordineerima, et rahvusvahelisi diplomaatilisi jõupingutusi ulatuslikumalt ja strateegilisemalt suunata, ning hindama põhjalikult ka Venezuela olukorra taaseskaleerumist;
10. palub, et seaduslik rahvuskogu ja selle esimees Juan Guaidó tagaksid rahaliste vahendite täielikult läbipaistva haldamise, et kinnitada oma täielikku vastutustundlikkust;
11. tuletab meelde, et Venezuela kriis on maailma kõige alarahastatum, ning kutsub rahvusvahelist üldsust üles täitma oma rahalisi kohustusi ja maksma välja Venezuela humanitaarkriisi jaoks eraldatud summad, milles lepiti kokku rahastajate konverentsil;

12. toetab kõigiti Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tegevust Venezuela režiimi toime pandud ulatuslike kuritegude ja repressioonide uurimisel; nõuab, et Euroopa Liit toetaks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu osalisriikide algatust alustada Maduro režiimi poolt toime pandud väidetavate inimsusvastaste kuritegude uurimist, et võtta süüdlased vastutusele;
13. toetab kooskõlas oma varasemate resolutsioonidega kindlalt ÜRO peasekretäri nõudmist uurida tapmisi täielikult ja sõltumatult;
14. nõuab kontaktrühma moodustamist Euroopa Parlamendi liikmetest ja Venezuela rahvuskogu delegeeritud komisjoni demokraatlikult valitud esindajatest, et hõlbustada korrapäraseid kontakte ja Venezuela õiguspärase demokraatlike jõududega peetavat dialoogi;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Venezuela seaduslikule ajutisele presidendile ja rahvuskogu esimehele Juan Guaidóle, Venezuela Bolívari Vabariigi Rahvuskogule, Lima rühma riikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile ning ÜRO peasekretärile.